

Szente B. Levente

Őrült műveltség

(Németh László *Európai utas* c. tanulmánykötete nyomán)

1. nincsen különbség az égbe nyúló
roppant hegyek csúcsa és a rettenetes

2. mélységek között hiszen
természetük az előző korok hajnalán született

3. miként a jövő megsejtése
az örök pillanat titkának délibáb csapdája

4. sorsában ott osztozik a köröttünk suhanó természet
így az ember a gyermekistenek képét nem őrzi meg

5. mégis élnek mellettük a nomád pusztítók
a semmi erejét felismerők

6. kik a régi hanyatlást a botlás tragédiáját
egymásra mutogatva öntudatlan megismétlik

7. követik a betűk erejét látomását
mert annak jelentését régen nevéen nevezték

8. a homéroszi magaslatra úzótt kultúrának
olyannak kell lennie mint ereinkben a vér

9. nyelve pedig támaszték akár a hit
vers az emlékek szónoka

10. csillagok között teremjen a lélek szerény szépsége
a tiszta észben születő búvóhelyed

11. ha másokról beszélsz
önmagadról is elmondasz valamit

12. mert nekünk
a Dunán innen és túlról a műveltség

13. és az őrület
kardélen érkezett.

Öregszem

Mesélte anyám egyik nap:
innen nem messze,
fent a lankás dombok fölött,
túl azon a sötét erdőn,
Gagykeresztje és a Solymosok között,
ott laktunk régen mind,
az egész család, s még élt akkor
dédnagyapád, meg azok, akiknek
becsületük volt egyetlen kézfogás,
de minden az enyészeté lett,
onnan is költözni kellett.
Fiam, a mi fajtánkat sosem szerették
azok a kommunisták!
Ma is azt mondják sokan,
még ők mondják: erre ne menj, ne gyere
többé, hisz nincs amit itt ma keress,
nincsen út oda, ösvény sehol, már semmi nincsen,
ami ide kötne, felejtsetek el,
ami volt, elmúlt, nem terem más azon a helyen,
csak a gaz, fogjátok fel végre!
A félelmetes erdőt egész nap
ki tudja, kik járják, na, és a sok vad,
tárta szét gyöngé karjait az én anyám,
mint az ördögöt, úgy űzött el régen innen
a karhatalom, és mit számított nekik, hogy
nagybátyáid, rokon, falutárs,
meghalt vagy eltűnt, odaveszett mind a háborúban,
fogságban, volt képük azt mondani: a hazáért!
Oda többé ne, senkinek se,
ami volt is, a dudva, gyom benőtte,
aki ott lakott, azt már az Isten is elfeledte.
Bözödre kerültünk aztán, oda való volt dédnagyanyád,
legalább az a falu megmaradt, látod,
apád után mentem, s mint akit üldöz a sors is,
azt a szép falut, Bözödújfalut, azt is az ár eltemette,
öregszem, gyermekeim, álmodni kellene, szeretnék még egyet,
nektek, veletek, tinéktek, de nincs hová mennem.
Megpihent ekkor, szemüvegét pára lengte be,
kissé furcsán nézett körbe, tekintetünket leste,
közöttünk, bennünk, akiket eltemetett, csak nézett minket,
de valamit bennem elültetett, ő pedig,
mégis, mintha valakit még keresne.

Morzsák a terítetlen asztalon

magas, domboldal alatt lakunk,
 a város idelent — látod
 odafönt a temetők,
 az ég öleli őket.
 nekünk már csak a hiány fáj, mondta nagymama.
 se filozófus, költő, se szakács, orvos, festő
 vagy szerető, se múzsák, se kávéház,
 szétesnek, buta lázadásba fúlnak,
 mert amikor rád tör a mérhetetlen idő,
 a pillanat örök lesz,
 jön a semmi, a halál, a félelem.
 régi titkos vágyak nincsenek már, nincs,
 mi pótolhatná a csodát —
 társadban az ölelést, a csókot,
 a szerető és féltő odaadást.
 mert nincs mi kellene, mit kívánsz, mi feltölti szíved —
 lelked tartalmát, mit tovább adsz,
 csak marad mi ott maradt, mint morzsák
 a terítetlen asztalon
 a falakon innen és túl, odaát,
 csak a tünődés jutott, mint örök és szép álm,
 mert el ne feledd — isteni gondolatok közé
 fészket rakott madár vagy:
 költesz, nevelsz, tovaszállsz.

Márton Tímea

Önmeghatározás

Egy hazugság vagyok,
 Légből kapott illúzió,
 Képzeltbeli barát,
 Aki volt,
 Van
 És lesz is,

Mégis elveszik
 A nincsből.
 Paradoxon vagyok.
 A tavasz vagyok a lélekben,
 És a sötétség a kávédban.

Ablakmozaik

Az ablakmozaik
 Virágszirmain át
 Kitárul előttünk
 A tavaszi világ.
